

Värnamo kommun

Rektorn vid Borbackaskolan

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Borbackaskolan
i Värnamo kommun

Tillsyn i Borbackaskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Värnamo kommun under hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Borbackaskolan besöktes av Skolinspektionen den 10 och 11 september 2014.

Fakta om skolenheten

Borbackaskolan ligger i samhället Bor, cirka 12 km söder om Värnamo. Skolenheten har under lång tid omfattat förskoleklass och årskurserna 1- 5. Från och med hösten 2014 är organisationen ändrad så att även årskurs 6 ingår i skolenheten. Förskoleklassen omfattar 17 elever och i årskurserna 1-6 finns 169 elever. Det finns två fritidshem, ett för eleverna från förskoleklass till och med årskurs 2 i en fristående lokal på skolgården och ett fritidshem för elever från och med årskurs 3 som har sina lokaler i skolenhetens huvudbyggnad. Borbackaskolan leds av en rektor som också är rektor för Bor skola årskurs 7-9. Sedan augusti 2014 har skolenheten också en biträdande rektor som tillika är rektor för Tännö och Gällaryd skolor. Elevhälsan är gemensam för Tännö skola, Gällaryds skola och Borbackaskolan.

Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2012/2013 klarar 83 procent av eleverna i årskurs 3 samtliga delprov i de nationella ämnesproven i matematik och svenska. Enligt skolenhetens egna uppgifter för år 2013 når 88 procent av eleverna i årskurs 3 de kunskapskrav som minst ska uppnås i ämnet i svenska och 96 procent i matematik i slutet av läsåret. Samtliga elever i årskurs 3 når de kunskapskrav som minst ska uppnås i de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena i slutet av läsåret. Då skolenheten inte tidigare haft årskurs 6 finns ingen betygsstatistik redovisad.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Borbackaskolan visar att skolenheten måste vidta åtgärder på en rad områden för att skolenheten ska uppfylla författningskraven. Skolenheten har under de senaste fem åren haft många rektorsbyten och flera av bristerna kan härledas till brist på kontinuitet i skolledningen. Studieron på skolenheten behöver generellt bli bättre för att ge alla elever möjlighet att nå målen för utbildningen. Lärarna måste tydligt klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har och på vilka grunder eleverna blir bedömda. Det är angeläget att rektorerna ser till att alla lärarna är väl förtrogna med bedömningen av elevernas kunskaper och med det regelverk som gäller för betygsättning. På skolenheten finns elever som inte får särskilt stöd i tillräcklig omfattning. Elevhälsan arbetar för att stödja elevernas utveckling men elevhälsans förebyggande arbete behö-

ver förtydligas och förstärkas så att det kan ge ett bättre stöd till en god lärandemiljö och för elevernas kunskaps- och personliga utveckling. Samverkan mellan lärarna behöver också utvecklas. Detta bland annat för att ge eleverna ökade möjligheter att nå kunskapskraven och för att de elever som lätt når kunskapskraven ska kunna utvecklas så långt som möjligt. Rektor tar inte fullt ut sitt ansvar som pedagogisk ledare. Rektor måste ansvara för att skolenheten på övergripande nivå följer upp och analyserar elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen. Det systematiska kvalitetsarbetet behöver också utvecklas för att rektor tillsammans med personal och elever ska kunna identifiera och prioritera de utvecklingsbehov som skolenheten har.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Värnamo kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 16 februari 2015** redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Värnamo kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Rektorn och lärarna ska klargöra för elever vilka mål utbildningen har.
- Lärarna ska samverka i arbetet med att nå utbildningsmålen.
- Lärarna ska ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna informeras om huvuddragen i de bestämmelser som gäller för utbildningen. Av läroplanen framgår att skolan ska klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har. Att den enskilda skolenheten är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers rätt till inflytande och påverkan. Vidare framgår att lärarna ska samverka med andra lärare för att nå utbildningsmålen. Enligt skollagen ska alla barn och elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Enligt läroplanen ska läraren organisera arbe-

tet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Eleverna på Borbackaskolan uppger i intervjuer att de inte känner till målen för utbildningen. De uppger att det har hänt någon gång att lärare berättar varför de ska arbeta med ett visst område som läraren presenterar eller att läraren förklarar, om eleverna undrar varför de ska lära sig ett visst område, att det är bra att kunna när man är vuxen. De säger dock att de oftast inte får veta varför de ska arbeta med vissa områden eller vad de ska lära sig. Några lärare beskriver i intervjuer att de inför ett arbetsområde brukar prata om vilka mål som finns i de ämnen som är involverade i arbetet. Några lärare uppger att det är mest i ämnena svenska och matematik som målen diskuteras med eleverna men att detta inte görs i andra ämnen. Rektor och biträdande rektor säger i intervjun att de inte har en tydlig bild av hur lärarna tydliggör målen för eleverna. Detta har inte varit något område som rektor och lärare fört gemensamma diskussioner kring. För att eleverna ska uppleva att kunskapen är meningsfull är det väsentligt att lärarna involverar eleverna i målen för undervisningen. Detta möjliggör förståelse för både undervisningens innehåll och för den bedömning av elevernas kunskaper som kontinuerligt ska göras och för den betygssättning som sedan görs i årskurs 6.

Tillsynen visar att samverkan mellan lärarna inom och mellan klasserna sällan sker. Vid intervjuer med lärare framkommer några exempel på aktiviteter de gemensamt är inblandade i, såsom en aktivitetsdag för hela skolenheten som årskurs 5 ansvarar för, men samverkan och samarbete i den dagliga undervisningen för att till exempel möta elevers olika kunskapsnivåer förekommer inte. Elevhälsan uppger i intervjun att det också är svårt att diskutera insatser på skolenheten som kräver samverkan mellan lärare eftersom de upplever att det är "stängda dörrar" mellan klasserna. Lärarna uppger att de inte för skolövergripande samtal som handlar om att utveckla och ompröva undervisningen i syfte att fler elever ska nå målen och kunskapskraven i läroplanen. Lärarna uppger också i intervjun att den bristande samverkan till stor del kan förklaras med att skolenheten under lång tid saknat ett pedagogiskt ledarskap. Detta har inneburit att det inte funnits någon rektor som har drivit gemensamma diskussioner inom skolenheten. Varje lärare ansvarar för sin klass och det är svårt att finna tid till gemensamma diskussioner. Rektorn och biträdande rektorn menar att samverkan kring elevgrupperna är ett utvecklingsområde för skolenheten bland annat för att ge eleverna ökade möjligheter att nå kunskapskraven i respektive ämne och övriga mål i läroplanen.

Elevintervjuerna visar att elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling inte alltid får de utmaningar och den stimulans som de behöver i sitt lärande. Det finns exempel på extrauppgifter som eleverna kan arbeta med i några ämnen och eleverna beskriver att det finns olika svårighetsgrad bland läroböcker i

ämnet matematik. Samtidigt uppges i elevintervjun att när eleverna är klara får de läsa i sin, så kallade, bänkbok eller sitta tysta och vänta till de andra är klara med de arbetsuppgifter som planerats för alla. Lärarna bekräftar i intervjuerna att i vissa ämnen finns en del extra uppgifter för elever som har lätt för att lära och arbetar snabbt. Det framgår dock av både elev- och lärarintervjuerna att dessa extra uppgifter förutsätter att eleverna klarar att arbeta helt på egen hand. Lärarna beskriver i intervjun att de har fokus på att alla elever ska klara kunskapskraven som minst ska uppnås. De menar att eftersom flera elever behöver anpassningar och stöd för att nå kunskapskraven finns inte utrymme att också räkna till för att ge tillräckligt lärarstöd till de elever som lätt når kunskapskraven. Rektor säger i intervjun att fokus för de diskussioner som förs är att alla elever ska nå betygssteget E och att diskussioner om hur anpassning av undervisningen för de elever som lätt når kunskapskraven inte förts på skolenheten.

Mot bakgrund av ovanstående måste rektor säkerställa att lärarna klargör utbildningens mål för eleverna. Vidare måste rektor se till att den pedagogiska personalen på hela skolenheten samverkar i arbetet för att nå utbildningsmålen. Rektor ska också säkerställa att elever som lätt når kunskapskraven ges ledning och stimulans för att de ska komma längre i sin kunskapsutveckling.

Författning

3 kap. 3 § skollagen

4 kap 14 § skollagen

Lgr 11, 1 Skolenhetens värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, riktlinjer

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Värnamo kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hållas informerade i frågor som rör dem.

Motivering

Enligt skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt läroplanen har rektor ett särskilt ansvar för att skolenhetens

arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Läraren ska enligt läroplanen utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och sitt arbete i skolenheten. Vidare ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Läraren ska också tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Eleverna säger i intervjuerna att de sällan är med och påverkar undervisningen. Eleverna uttrycker vidare att de i några ämnen ibland kan välja på vilket sätt de arbetar och hur de ska redovisa. De uppfattar emellertid att lärarna redan gjort planeringen för arbetsområdet och att elevernas synpunkter sällan eller aldrig efterfrågas. Eleverna upplever att de inte heller är med och utvärderar undervisningen. Av lärarintervjuerna framgår att ett arbetsområde oftast styrs av en pedagogisk planering och några av lärarna berättar att denna presenteras för eleverna i samband med att arbetsområdet påbörjas. Lärarna beskriver att det är svårt att utveckla former för elevernas inflytande med de stora klasser som de ansvarar för. Det förs, enligt lärarna, inte gemensamma diskussioner inom hela lärargruppen för att utveckla verksamheten på skolenheten. Detta får, enligt lärarna, till följd att bland annat elevinflytandet blir upp till varje lärare att utforma och utveckla. Rektor och biträdande rektor bekräftar i intervjun att skolövergripande diskussioner för att gemensamt utveckla skolenhetens verksamhet saknas inom flera områden och menar att elevinflytandet är ett sådant område.

Rektorn ska ta ansvar för att skolenhetens arbetsformer utvecklas så att elevernas inflytande över undervisningen utvecklas. Som ett led i detta måste rektor säkerställa att lärarna ger eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Författning

1 kap. 10 § skollagen

4 kap. 9 § skollagen

Lgr 11, 1 Skolenhetens värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektors ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Värnamo kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolmiljön ska präglas av trygghet och studiero.

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av läroplanen framgår vidare att skolenheten ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet, vilja och lust att lära där varje elev har rätt att få utvecklas, känna växandets glädje och få erfara den tillfredsställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter.

Av intervjuer med elever, lärare och elevhälsa framgår att det finns klasser på Borbackaskolan där studieron brister. Elever ger i intervjuer exempel på att elever springer runt i klassrummet och stör andra elever genom att prata. Några elever säger att det kan vara så stökigt att det kan vara svårt att koncentrera sig på skolarbetet och att de elever som sitter på sin plats och räcker upp handen inte märks. Av intervjuerna med elever och lärare framkommer vidare att studieron varierar mellan klasser och lärare. I någon klass är extra resurser nyligen insatta som ett led i att skapa studiero. Elevhälsan uppger att för en del elever är förflyttningarna mellan Borbackaskolan och Bors skola, där eleverna bland annat har sin matsal, ett moment som kan skapa oro hos vissa elever och därmed påverka undervisningen efter lunch och raster. Lärare ger vid intervjuerna exempel på arbete för att skapa gemenskap på skolenheten, som till exempel gemensamma temaarbeten och aktivitetsdagar men säger också att det är upp till varje lärare att själv försöka skapa lugn och ordning i sin klass. Lärare beskriver i intervjuerna att de elever som är i behov av särskilda anpassningar eller särskilt stöd och som inte får det i tillräcklig omfattning har svårt att klara klassrumssituationen och då upplevs som störande av andra elever. Representer för elevhälsan säger att det är mycket "stängda dörrar" på skolan där varje lärare arbetar enbart med sin egen klass. Elevhälsan beskriver att deras arbete för att skapa studiero oftast handlar om att stödja enskilda elever utanför klassens ram. Detta arbetssätt önskar elevhälsan förändra så att åtgärderna kan ske i nära samarbete med lärarna i klasserna och bli mer förebyggande. Skolenheten har ordningsregler som är kända av elever och personal. Av intervjuer med lärare och elever framkommer dock att även om ordningsreglerna är kända så följs de inte av alla elever eller personal. I de enkäter som Skolinspektionen skickat ut inför tillsynen, till lärare, elever och vårdnadshavare våren

2013 framkommer att det på Borbackaskolan inte råder studiero under lektionerna i alla klasser. Detta bekräftas vid intervjun med skolledningen som beskriver att studieron skiftar mellan olika klasser och att skolan har en gammal tradition av att varje lärare har klarat sig själv. Rektor och biträdande rektor säger vidare att det finns elever som trots att de får stöd inte får det i tillräcklig omfattning och då upplevs som störande av andra elever.

Skolinspektionens bedömning är att skolenheten saknar samsyn, ledning och gemensam förståelse kring hur skolenhetens personal tillsammans ska arbeta för att skapa studiero. Rektor måste därför tillsammans med lärarna och övrig personal gemensamt föra diskussioner för att utveckla en verksamhet som tillförsäkrar att alla elever erbjuds en god skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Författning

5 kap. 3 § skollagen

Lgr 11, 1 Skolenhetens värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Särskilt stöd

Bedömning

Värnamo kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Eleverna ska få det särskilda stöd som utredningen visat att de behöver.

Motivering

Enligt skollagen ska särskilt stöd ges i den omfattning och på det sätt som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Av läroplanen framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Vid intervju med elevhälsan framkommer att det finns stora behov av särskilt stöd på skolenheten, men att alla elever som bedöms ha ett sådant behov inte får det tillgodosett på grund av tids- och resursbrist. Denna uppfattning delas av lärarna. Lärarna beskriver i intervjun att de ställs inför att möta elever med omfattande behov av stöd som de saknar kompetens att möta. Företrädare för elevhälsan och lärarna beskriver att de får prioritera de elever som har störst behov av särskilt stöd och att det därmed finns elever som inte får det särskilda stöd de behöver. Rektorn och den biträdande rektorn bekräftar att det finns

elever som inte får särskilt stöd i tillräcklig omfattning för att klara de olika kunskapskraven eller målen i övrigt.

Rektorn ska säkerställa att elever med behov av särskilt stöd ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleverna ska ha möjlighet att nå kunskapskraven.

Författning

3 kap. 8 och 10 §§ skollagen

Lgr 11, 2.8 Rektors ansvar

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Värnamo kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Lärarna ska utvärdera elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav.
- Rektorn ska se till att lärarna är väl förtrogna med regelverket som gäller för betygssättning.

Motivering

Enligt skollagen ska rektor se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar. Av läroplanen framgår att läraren vid betygssättningen ska utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

Lärarna på Borbackaskolan beskriver att de inte känner sig säkra på bedömningen av elevernas kunskaper. De uppger i intervjuer att de inte pratar med varandra om bedömning eller betygssättning. Det finns lärare som uppger att det är svårt att bedöma elevernas kunskaper i andra ämnen än svenska, matematik och engelska. I dessa ämnen använder lärarna sig av diagnoser och provrättningar som finns i läromedel som underlag för att bedöma elevernas kunskaper. I intervjun säger lärare att det är svårt att bedöma att någon elev inte kommer att nå målen när man jobbar ihop med hela klassen. Lärarna som arbetar med de yngre barnen uppger att de inte gemensamt diskuterat bedömning i förhållande till de betygsssteg som finns i de olika ämnena.

Skolenheten har under lång tid inte haft årskurser där betyg varit aktuellt. Från och med läsåret 2014/2015 finns årskurs sex på skolenheten. Eleverna ska få sina första betyg höstterminen 2014. Eleverna i årskurs sex har sin undervis-

ning i en del ämnen på den intilliggande Bor skola. I ämnena kemi, fysik och biologi undervisas de av en lärare som inte är legitimerad och deras klasslärare på Borbackaskolan kommer att sätta betygen tillsammans med undervisande lärare. Elever ger i intervju uttryck för att de inte känner till målen för de olika ämnena och inte heller vet vad som krävs för att få de olika betygsstegen. De uppger att de fått veta att om de är med på lektionerna och gör alla uppgifter, då får de betyget E. Om de inte är med och inte gör läxorna då får de betyget F. Enligt eleverna säger lärarna att om eleverna vill ha högre betyg måste de satsa. Rektor bekräftar i intervjun att de på skolenheten ännu inte gemensamt diskuterat bedömningar och elevernas resultat i olika ämnen.

Rektorn ska säkerställa att lärarna utvärderar elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i samtliga ämnen och se till att lärarna är väl förtrodda med regelverket som gäller för betygsättning.

Författning

3 kap 14 § skollagen

Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Värnamo kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ha god kunskap om det inre arbetet i skolenheten och verka särskilt för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen.
- Rektorn ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Vidare ska rektorn ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen uppfylls. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Enligt läroplanen ansvarar rektor för att skolenhetens resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

I intervjuer med lärare och elevhälsan framkommer en samstämmig bild över att Borbackaskolan saknar tydlig pedagogisk ledning. Skolenheten har under

flera år saknat kontinuitet gällande rektorsfunktionen. Detta har, enligt lärare, elevhälsan, rektor och biträdande rektor lett till att skolenhetens gemensamma arbete påverkats. Skolenheten saknar gemensamma strategier inom flera områden såsom hur det särskilda stödet kan utformas och hur bedömningen av elevernas kunskaper kan utvecklas. Lärarna ger överlag uttryck för att de efterfrågar tydligare pedagogisk ledning och ett större engagemang från rektorns sida gällande Borbackaskolans utveckling. Lärarna beskriver till exempel att de pedagogiska diskussioner som förs på skolenheten endast sker inom ramen för matematiklyftet. Rektor anger att arbetet för att skapa gemensamma diskussioner är ett utvecklingsområde för skolenheten.

De många rektorsbytena har tydligt påverkat skolenhetens gemensamma utvecklingsarbete. Rektor och personal har identifierat behovet av ett gemensamt systematiskt kvalitetsarbete för hela skolenheten. Bland annat har arbete påbörjats för att samverkan mellan förskoleklass och skola ska förbättras. Lärarna uppger i intervju att de följer upp sitt eget arbete men det har inte gjorts en gemensam analys av skolenhetens samlade resultat. De resultatsammanställningar som finns utgörs i princip endast av resultat på nationella ämnesprov. Skolenheten har följt det kommungemensamma kvalitetshjul som omfattar all verksamhet inom Barn- och utbildningsnämnden. Där lämnar skolorna regelbundet in analyser av måluppfyllelse utifrån utvalda nationella mål. Lärarna säger dock att det sällan förs diskussioner gemensamt kring vad som utgör skolenhetens framgångsfaktorer och vilka områden som behöver utvecklas på såväl grupp-, klass som enhetsnivå. Tillsynen visar att Borbackaskolan saknar ett systematiskt och kontinuerligt arbete för att planera och följa upp och utveckla hela skolenhetens verksamhet. Således saknar Borbackaskolan en gemensam bild av hur måluppfyllelsen är på skolenheten och vilka områden som, för hela skolenheten, är angelägna att vidareutveckla för att eleverna skall ges möjlighet att nå högre kunskapsresultat.

Rektorn måste se till att skaffa sig god kunskap om det inre arbetet i skolenheten och verka för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen. I detta arbete ska rektorn ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som utgår från de behov som finns på skolenheten med syfte att öka måluppfyllelsen.

Författning

2 kap. 9 § skollagen

4 kap. 4-5 §§ skollagen

Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer 2.8 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Värnamo kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Elevhälsan ska arbeta förebyggande.

Motivering

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundskolenheten finnas en elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande.

I intervjun med representanter för elevhälsan framkommer att skolenheten saknar en struktur för hur elevhälsan ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Vidare framgår det att elevhälsan främst arbetar med akuta, enskilda elevärenden och att de saknar förutsättningar att arbeta förebyggande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Detta beror på, enligt representanterna för elevhälsan att det finns flera elever som är i behov av stöd på skolenheten och att det finns en förväntan hos enskilda lärare att eleverna ska få enskilt stöd utanför klassen. Elevhälsan beskriver avsaknaden av ett kontinuerligt ledarskap de senaste åren, otillräckliga resurser och att skolenhetens lärare inte samarbetar i någon större omfattning som viktiga förklaringar till att det är svårt för elevhälsan att arbeta förebyggande med de gemensamma problem som finns på skolenheten, exempelvis studieron i flera klasser. Rektor och lärare bekräftar i intervjuerna att elevhälsans insatser är av mer akut karaktär och att det förebyggande arbetet därmed får stå tillbaka.

Rektor ska se till att elevhälsan arbetar förebyggande.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredare Viveka Berglund deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz

Beslutsfattare/ Undervisningsråd

Yrsa Alm Holmkvist

Föredragande/ Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.